

Latweefch u Awises.

Nr. 43.

Zettortdeenâ 24. Oktober

1857.

A w i s c h u - s i n n a s.

Muhfu Keisers un Keisereen ar Sa-weem jaunakeem behrneem 26 Septemberi abraukuschi no Berlines Warschawâ un ar leelu preeku un gohdu usnemti un pawadditi pee braukuschi pee pils basnizas Deewam gohdu doht. 27tä turrejufchi leelu munsterechanu, wissus waldischanas Kungus, ir zittus aug-stus fungus un zeenmahtes likkuschi rahdites un walkarâ leelâ balle bijufchi. 28tä bijufchi walkarâ leelâ dahrsâ ar lampahm un swezzehm pufchotâ, tad kummediau nammâ un beidsoht pee pils flattijufchees leelu skun-stes-ugguni. 29tä Keisera behrni aissbraukuschi us Pehterburgu, bet Paschi us Lub-lines pilfatu, tad us Sitomiru, un ir tê ar preeku usnemti un wissu apluhkojufchi 3fchâ Oktobri nobraukuschi Kiewas wezzâ pilfata un tuhdal dewuschees leelâ Petfchoras muhku nammâ Sawu tizzibu apkohpt. 4tä Oktobri gahjufchi basnizâs un taïs swiehtâs kalnu allâs kur atkal Deewam kalpojufchi. — Muhfu zeen. Generalgubernaters taggad reiso pa Schwei-zeru semmi apluhkodams tahs weetas, kur winna zilts-tehws, augsti teizamais leelaïs Generals Suworows 1799 gaddâ ar 24 tuhkf. Kreeweem leelôs kalnôs prett Sprantscheem gohdam farrojis. — 1829 gaddâ Sibirijs fah-kuschi feltu masgaht; tobrihdi par gaddu til-fai 50 pohdu selta dabbujufchi; bet raugi nu 1856 gaddâ 303 weetâs dabbujufchi wairak ka 45 tuhkf. pohdu selta. — Kahdi Rihgas kaupmanni 2 leelus dampkuggus Enlenderu semme bij likkuschi taificht, kohti jaukus, dahr-gus kas ahtri skeen. 25tä Augustâ weens

no teem (Gro wahrdâ) fahjis braukt us Pehterburgu. Diwi reises brangi gahjis, bet trescho reisi no Pehterburgas pahrnahkdams-usskrehjis us felumu 2trâ Oktobri 4trôs pehz pufsdeneas un ahtri gluschi salausits tizzis. Zilvekus gan isglahbuschi, bet lahdinsch pagallam! Tai paschâ deenâ tas ohtrais fuggis "Leanders" aissgahjis pirmo reisi us Pehterburgu un ir tam nelaime pee maschines notike. Raksta, ka schee kaupmanni likschoht taificht zittus un wehl wairak tahdu fuggu, kas eet us Pehterburgu. — Pruhfchu Keh-ni-fch taggad gan labbojahs, bet dakteri spredufchi, ka wehl dauds neddelas buhs flims. Tadeht lihds tam laikam, kamehr wessels paliks, sawam brahslim, Krohna mantineekam, to waldischanu atdevis, kas winna wahrdâ tik ilgi waldishs. — Pruhfchu Kehniasch muh-fu Keiseram ar fuggi us Pehterburgu irr suh-tjis 12 dsihwus Wahzsemmes breeches un swehrus, lai tohs turr Pehterburgas jakts dahrsâ, kur jaw kahdi 600 damirschi un 30 Sibirias breechi (eerschki). Pa juhru brauzoht teem bij jareds ta breefmiga wehtra 11 un 12. Oktobri, un tê nu 2 brangakee breechi nosiftuschees. — — Amerikâ, Panamâ, kur schihs semmes schauraka weeta lantkahrté red-sama, nu bijufchi Seemel Amerikas wirsneeki to weetu pahrluhkoht un atraddufchi, ka tê itt labbi warreschoht israakt leelu kanahli, tà ka ar fuggem tê warr braukt no Atlantikas- us Klusso juhru un atpakkat eet, un ne buhfschoht tad wairts jabrauz wissai Deenas-widdus Amerikai apkahrt. Darbs gan aplam leelu naudu mafahs, bet arri leelus auglus pel-nihs. — Pa Indiju wehl tas pats. Gan

faſauj un wiinne dumpineekus fur ween Enlendeeru ſaldati teem nsbruhk; ar masu ſpehku wiinne kaufchanahs daudſ tuhktſtoſchus dumpineekus un ko rohtas dabbu wiſſus gan noſchauj, gan pakarr, gan feen pee leelu gabbalu muttes un ta neschehligi faſchauj; tomehr mallu mallas wehl irr un irr dumpis un breefmas. Valihgs ar kuggeem nu jaw faſk anahkt Indijä, un jaunu ſtipraku Calendereu Generalu Kampbellu turpu nosuhlijuschi — un zerre ka Dehlijas pilſahts itt ahtri nu buhs pagallam; tomehr wehl irr un irr tas pats pohts ka bijis! Ee to karra ugguni apdſef-ſuchi — fur atkal faſk degt leefmas!! S.—z.

Jaunas finnas.

No Karlowas pilſata, Kreewuſemme, rakſta, ka tur ſirmgalvis afrohnahs, kas tai 1730ta gadda dſimmis Dreles gubernementi, tad nu 127 gaddus wezs, un 10 Keiferus peedſihwojis. Wiinnu fauzohrt Pehteri Droſdowu, kas gan ſemneeks no dſimma, bet ilgu laiku ſaldata deenestä bijis, taggad jebschu nu jaw azzu gaifmu ſaudejis, tad wehl itt mundris un ſpehka pilns rahnotees. Rettajſ warr tahdu wezzumu faſneegt. — No Kenſbergas, Pruhchöſ. Scheit ne fenn leelu brangu tiltu, kas par Weikſeles uppi taisihts dſelſes zetta labbad, effoht iſprohwejuſchi pirmoreif braukt. Effoht 39 ar 11 tuhkt. zentneru gruhtahm mantahm peekrauti ratti lehni tad pahrbraukuschi — un tilts ſtahwejis ka dſelſis.

E. F. S.

Juhrmallu.

Gaidija Uggales tigus deenä arri Pohpes juhemallas ſweijneekus ar plekſtehm. — bet gaidija welti, jebschu ſweijneeleem Deewa ſwehtiba bijuſi ſcho ruddeni ar tahdahm ſirwim. Juhrmalneeki pa to laiku bija itt ſawadä ſweijſchanä, un libds ar teem zitti arraju laudis, ta ka juhrmallä mudſcheht mudſcheja, un ka ſtudras ſtrehje lautini, wihrifchi, wezzi un

jauni ir ſeewijchki — ſweijoht — aufaſ, ar ko wiſſ juhmallas uhdens bija pilns. Pa to breefmigu auku kas plohsijahs no dewitu us defmitu Septembera deenu, un tad zauru deenu, kuggis peelahdehts ar aufahm bija pawiſſam druppu druppöſ ſadraggats, kugga laudis wiſſi noſlihkuschi, aufaſ iſkaiſitas juhras wilni peegahſe juhmallas. Tai paſcha aukas laikä zits kuggis, Calendereem peederedams, ar tik warrenu johni bija uſſkrej-jiſ ſeklumä, ka itt pawiſſam eekehrahs ſmil-tim un laudis wiſſi faufahm kahjahn warreja tapt pee ſemmes un iſglahbtees. Kuggis ſtahw ka peenaglohts, un kad nu tas jauns un ſtiprs, — zerre rahmä laikä to atkal eedab-buht juhrä. Trefcha kugga laudim bija leela-kaſ ſtahweja. Schis bija apgahts ta ka maſtes ſtahweja tik wehl us weenu puſſi ahra un pee maſtes tauſehm un ſtrikleem peeklehruſchees karraja peezi zilweiſ ſeelä brehkschanä brehkdami lai glahbi. ſweijneeki gan mekleja kuggim peetapt ar laiwu, bet auka bija par daudſ breefmiga, ne warreja peetapt, un welti ilgi puhlejuſchees, dewahs atkal us juhmallu jo bija walkars un palikke arween jo tumſch. Breefmas bija juhmalneeleem dſirdoht ka tee kuggineeki brehze, — un redſoht ka papreef-ſchu weens no ſchem, nesphehdams wairs il-gaki turretees, nolritte no maſtes juhrä; — ne ilgi pehz tam atkal ohtrs. Trihs tad ween atlikke. Ohträ rihtä, maſa gaifmä, ſweij-neeki atkal mekleja peetapt kuggim, un nu iſ-dewahs. Wehl tee trihs wihi zauru nafti bija iſzeetuschi pee maſtes, bet ta ſafalluschi un ſtihwi un puſſmirrufchi, ka gan drihs ne ka warreja paſchi nolaſtees laiwä, weens, pats kugga kapteine, ar wirwehm bija janolaisch. Wiſch ar farahm rohkahm ta nikni bija ap-kehrees un eekehrees ſtrikku reddelei, ka ſtrikki meefai dſilli bij eespeeduſchees. Ohtrs bija ſturmannis, trefchais wezs matrohſis. Tee diwi noſlihkuschi bija jauni, pawarapuifis 15, un matrohſis 18 gaddu wezs, wehl ne ap-

zeetinati, wehl ne eerasti ar juhras breefmahm,
ka tee zitti, kas weens nu ohtru reisi, ohtrs
nu jaw trefchu reisi, tahdås nahwes-behdås
bijis. — Wehl zettorts kuggis eeksch tahdahm
behdahm etappe, kurra laudis isglahbuschees.
No noslihkuscheem juhra weenu lihki usgahsuji
mallai.

H. K.—ll.

Ka drudsis atdsennams.

Kad drudsis jau trihs reises nokrattijis un
taisahs zettorto reisi krattiht, tad sagruhd
trihs lohsbehru lappas itt smalki pulweri un
eederr tahs, tad dserr tihru uswahritu allu
wirfū zik ween tu warri. Ja drudsis no pir-
mas reises nenostahjahs, tad darri ohtru reisi
tapat, bet pee tahn trim lohsbehru lappahm
peeleez wehl trihs klaht. Ik reises kad tu
dserr, nemm trihs lohsbehru lappas wairak.
Cas isnahks trefchajā reise jau 9 lappas; retti
gaddisees ka tu par trim reishem dabbusi wai-
rak dsert.

T. M.

Pilsfehtneeku dseesma.

- 1) Laukös labba dñshwofchan',
Laukös dñsmnis es,
Laukös tehws un mahte man,
Laukös audsehts es;
Tur man mihla tehwa mahjā
Behrnu deenäs labbi gabja:
Nu es pilsfehtneeks.
- 2) Laukös jaukā waffarā
Skaistas pukses seed,
Putni meshōs, upmallā
Jaukas dseefmas dseed;
Laukös ihsta preeka weeta:
Pilsfehtā man dñshwe zeeta!
Laimigs lauzineeks!
- 3) Laukös paschā ruddeni
Isplauksts zerriba,
Nahzens, ohgas, ahboli
Sirdi spirdsina;
Klehtis maise, galla krahjabs.
Pilsfehtneekem ta ne klahjahs!
Laukös preeka dñshw!

- 4) Laukös seemā arridsan
Luste pabrauozht,
Jauka drohscha jatkeschan'
Irbes meddijsht;
Sakkus, lypsas kruhmös baidoht,
Skrohtes winnaem bissēs raidoht.
Kas man dohd fcho preek?! —
- 5) Lauzineeks! woi nepatihk
Mainitees ar man?
Man gan tawas jaktis tish.
Nahz pee usdserfchan'!
Luste man wehl malsu skaldiht,
Wezza tehwa mahjas waldiht;
Rummelinus kohpt!
- 6) Bet — ja prässi: kā lai warr'
Usfahst jaunu dñshw?
Tad es warri fazjht arr':
Teeytees mums naw brihw;
Paliksim tad sawās weetas;
Bet lai sirdis mums naw zeetas
Mihli fateefoht.
- 7) Tu few andse gohnuinas,
Fehrus, Kaslenus,
Kad fchee labbi paweizahs
Skaiti rubbuslus;
Bet man — ja naw galwa gudra,
Ja ne tessu tā kā skudra —
Ja-ehd maiß' un fahls.
- 9) Tapebz mihlaik lauka brahl',
Kad brauz pilsfehtā,
Negohds lai no mums stahw tahl,
Buhsim draudsbā;
Es tew kwartu, tu man so hfi
Tad no fawa wesma dohfi:
Zeppets buhs ic man! —
- 9) Lai nu fchahda derriba
Mums irr dahrga leet';
Ka watt muhsu draudsbā
Nemmtees mahjas-weet';
Tad Deewos, zaur fo paleel falda
Barribina mums us galda,
Swehtihb abbus muhs.

M. Nbg.

No Kursemmes Kredita-beedribas waldischanas.

S l u d d i n a f c h a n a .

Pehz § 10 to Wijsaugstaki apstiprinatu lakkumu tahs pee Kursemmes Kredita-beedribas peederrigas krahfchanas-lahdes, jeb Spahrkaffes, tohp tee, kurre rohlas buhtu tahs no schihs Kredita-beedribas waldischanas isdohas krahfchanas-lahdes sibmes, jeb Spahrkaffes-Scheines, kas peemeldetas, ka effoht nosudduschas teem, kurreem schihs Spahrkaffes-Scheines peederr, prohti:

Nr. 13859 — tai 4ta Oktoberi 1856 eedohta tam pee Wilzes-muischias peederrigam Jannim Ahdam, — kas wehl naw pilnigs gaddos, — par 3 rubukeem 43 kapeikam fudr. uandas.

Nr. 13860 — tai 4ta Oktoberi 1856 eedohta tam pee Wilzes-muischias peederrigam Pritscham Weidemann, — kas wehl naw pilnigs gaddos, — par 15 fudr. rubukeem.

Nr. 8062 — tai 17ta Septemberi 1853 eedohta neilaika Zahna meitai Dahrtei Sallistei, — kas wehl naw pilniga gaddos, — par 2. fudr. rubukeem.

Nr. 11157 — tai 1ma Merzi 1855 eedohta tam Johann von Dosterloh par 100 fudr. rubl.

Nr. 11158 — tai 1ma Merzi 1155 eedohta tam Johann von Dosterloh par 100 fudr. rubl.

Nr. 3615 — tai 16ta Augusti 1850 eedohta tai Gewaldinei Perneauk par 20 fudraba rubukeem,

zaur scho usaizinati, schahs nosudduschas Spahrkaffes-Scheines wijswehlaki no schihs deenas rehkinahs par gadda laiku atnest un parahdiht pee Kursemmes Kredita-beedribas waldischanas un peerahdiht, ka teem tahs pateesi peederr; — ja ne, tad schahs isfluddinaschanas deht un ka tahs schinni weenä gadda laikä naw peemeldetas tappuschas, teem augscham peemineteem zilwekeem (kureem tahs Spahrkaffes-Scheines ihsti peederr) to nosudduschu un pehz lakkumeem wairs nederrigu Scheinu weeta, farakstihus un eedohs jaun as Spahrkaffes-Scheines, kas tad ween weenigi buhs derrigas.

Jelgawa 12ta Septemberi 1857.

2

Tanni naiki no 15to us 16to Septembri f. g. irr Kabroda was muischä, Zefwainas basnizas draudsi Widsemme, (Kerstenbehm) weens farkans pulsis, sirgs no widdeja leeluma, 7 lihds 8 gaddus wezs, bes kahdahm schmehm, nosagts tappis.

3

No Krohna Erzogumuischias pagastateefas tohp zaur scho sinnamu dorrihks, ka ta atlakkuse mantiba ta nelaika fainneeka tahs Lapfamuischias Stuhrmanna Melku mahjas, Zehkaba Klidista, prohti: lohpi un daschadas seetas, tanni 7 Oktoberi f. g., pirmdeena pulssten 12tös, eeksfah tahni Melku mahjahm zaur aufzioni teem wairakfohlajeeem prett tublihtmaschani no schihs pagastateefas pahrdohkas taps.

Erzogumuischa, tanni 21. September 1857. 1

(S. W.) ††† Rose, peefehdetais.

(Nr. 905.) Monkiewicz, tees.-sfrihw.

Nu Rihgā ar telegravi ūnna atnahku, ka Enlenderi Dehlijas pilhatu effoht panchmuſchi.
Labbibas un prezzu tirgus Rihgā tai 19. Oktober un Leepajā tai 19. Oktober 1857 gaddā.

M a k f a j a p a r :	Rihgā.			Leepajā.			M a k f a j a p a r :	Rihgā.			Leepajā.		
	R.	I.	K.	R.	I.	K.		R.	I.	K.	R.	I.	K.
1/3 Tshetwo. (1 puhru) rudsu . 180 —	1	90	2 —	1/2 puddu (20 mahrz.) dselses . .	—	—	80	—	—	90	—	—	—
1/3 " (1 ") kweefchu 225 —	2	75	3 30	1/2 " (20 ") tabala . .	1	75	—	—	—	—	—	—	—
1/3 " (1 ") meeschu 190 —	2	—	1 80	1/2 " (20 ") fahkihtu appiuu . .	—	—	—	—	—	1 80	—	—	—
1/3 " (1 ") auju . 105 —	1	15	1 10	1/2 " (20 ") schah. zuhku gall. .	2	80	—	—	—	—	—	—	—
1/3 " (1 ") firnu 200 —	2	40	2 —	1/2 " (20 ") krohna linnu . .	1	75	1	75	1	80	—	—	—
1/3 " (1 ") rupju rudsu milt. 2 —	2	—	2 —	1/2 " (20 ") brakka linnu . .	1	30	1	—	—	—	—	—	—
1/3 " (1 ") bihdeletu 275 —	2	90	2 75	1 muzzu linnu fehku . .	6 lihds	10	—	7	—	—	—	—	—
1/3 " (1 ") " kweefchu mil. 4 —	4	—	3 75	1 " filku . .	14,25	—	14	50	14	50	—	—	—
1/3 " (1 ") meeschu putraim. 2 60 —	2	60	— —	10 puddu farkanas fahls . .	—	5	—	5	—	5	—	—	—
10 puddu (1 birkawu) feena . .	4	50	3 —	10 " balatas rupjas fahls . .	—	5	—	4	60	—	—	—	—
1/2 " (20 mahrz.) sveesta —	3	50	4 —	10 " " fmalkas . .	—	4	80	4	—	—	—	—	—

Leepajā lihds 16. Okt. d. atnahf.: 140 fuggi un isgahj. 137. Rihgā lihds 19. Okt. atnahf.: 1742 fuggi un isgahj. 1565
Atnahfuschi: 600 struhgas un 3189 plohesti.

B r i b w d r i k k e b t.

No juhmas-gubernements augstas waldischanas pusses: Oberlehrer G. Blaese, Censor. Jelgawa, tai 21. Oktober 1857.
No. 198.